

מסורת הש"ס

א) שביעית פ"ד מ"ב גיטין מד: כבודות לד: ט) נפי"ה פרש"י עירובין ה: ד"ה"ה והלמר ר"ן, א) גיטין מד: כבודות לד: ד) גיטין נג. ו) פסחים נה. (תוספתא שם פ"ג, א) (פסחים נה: א) (נ) גלעיל ח: ט) גלעיל ז: ע"ג, א) (לקמן יח: א) (פסחים נה: א) ט) ג"ל בפרק.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואם איש מאמיט או תיבת או מוקף וז"צ מפרש"י משמע דלא גרס או: (ב) שבי"ד"ה גידיה ע"י דיר בהמה גידובלה עבודת קרקע: (ג) ד"ה לחמיו כ"ו הא מנא ליה לנזרך המוכר אלא לחמיו: (ד) ד"ה פרושי קא מפרש לנזרך המוכר כלע כגון: (ה) תוספות ד"ה נעייבה פי' כ"ו גבי עבד דלוי עלמא דמפקע ליה ממנא חמיר טפי: (ו) ב"ד רחוי להחמיר טפי בשביעית מבשום מקום: (ז) ד"ה אין לוקחין כ"ו וז"ע אי לזרך בהני צינעא כ"ו והסלי לנעיל גבי מנסיס:

מוסף רש"י

צדק אורן בכור. הך דמנעא לן בצבורות סאן הארס און הכסור ועבר משום כל מוס לא יהיה ג' (לחמיו) הסת לא ישתט פעולתם, ומנעאל לן גרס ומת מהו שיקנסו כ"ו לחמיו, ואם חמיו לומר בהסלי קדנסוהי, הא דהכל לא מיישפט לן מינה דהסת קא ענד אבוי אסורא לאוריתא (גיטין תד), ואם חמיו לומר מכר עבדו לעובד כוכבים, במסכת גיטין המוכר ענדו לעכו"ם דקיימא לן קיוטין אומ לפירות עד עשרה דנמיו, ומיעבה אן האם אס מת המוכר מהו לנטס ג"ט לחמיו, אס חמיו לומר להמישפט בהסלי דקנסון, הסת דמא הא דכל יומא מפקע ליה ממנא (בכורות ד:), שדה להחקרועה בשביעית, שנטל קריא ממנה שחי תלושין ומתפרסין בה (שם) ניטלו ממנה קוליס וברקונין לפוסה ואין וז ענדות קרקע מן המורה, לא קנסוהי ומזיע למנאלי שביעית (גיטין תד): דלכא למקום מדי דהא לא ענד בשביעית ענדוה חסויה מדנלה ע"י ענלות ומשאות על זבל (שם וברע"ז) גיטין שם, או נדיירה, על ידי דיר בהמות משמעין ומשכינין אתי חשק או חדשים כ"ו לנלה (שם) ושמ, לא תורע למרצאי שביעית, דקנסין דענד ענדוה חסויה בשביעית (בכורות שם), קניטין.

כרס און כבור. חתך מאזנו מעט כדי שיהא צעל מוס ויהא מותר לו ואסור לעשות כן משום מוס לא יהיה צו (ויקרא כב) כלומר לא תטיל צו מוס ואם הטיל צו מוס קנסוהי רבנן דלא יהנה ממנו ואם מת אין בניו נהנין ממנו: **משום דאיסורא דאורייתא הוא**. אכל האי דכוון מלאכתו במועד דלאו איסורא דאורייתא הוא דהא צלא מתכוין מותר לגמרי: **מכר ענדו לעובד כוכבים**. קנסוהי רבנן וילא לחירות דאי כרח מן העובד כוכבים אין ישראל יכול לכופו לעבודתו ואם מת אין בניו יכולין לכופו: **דכל יומא מפקע ליה ממנא**. דכל זמן שהוא כרשות העובד כוכבים אינו עוסק במנא: **גברא דמתכוון לעשות מלאכה קנסו רבנן** שלא ליהנות ממנה: **ממונא קנסוהי רבנן**, ואפילו בניו אין יכולין ליהנות ממנה: **שנסקוואה**. ניטלו ממנה קוליס שבה: **נטייבה**. נצלה שהולך הוצל בעגלות ומשאות: **גידיירה**. על ידי דיר בהמה (ט) לוצלה עבודת קרקע היא (מודבלה). כל הני מדרבנן יניחו ואשפ"כ קנסו דלא מורע למנאלי שביעית: **עימא טהרוסיו**. של חצירו קנסו דחייב לפרעו: **היוק שאינו נזכר הוא**. דהא שביעיה הוא: **שכר פעולה שאין לו מה יאכל**.

שאין לו לפועל מה יאכל: מהו. שיתן לו מלאכה ולשוכרו כדי שיהא לו מה לאכל: **לאסויי מאי**. אי למוכר הא תני ליה לנזרך (ט) המועד אלא לאתויי שכר פעולה שאין לו מה יאכל דמותר: **פרושי קא מפרש**. לנזרך (ו) המועד כינר כגון שאין לו למוכר מה יאכל ולנעול לא תיפשוט מינה לשכר פעולה: **ואם אינו מאמינו**. מלוה ללוה: **שאין לו מה יאכל לאסויי מאי**. אם משום לוי הא קאמר אם אינו מאמינו מותר והכל לא מני למרוצי פרושי קא מפרש דהכי מיתרמי מילתא דאם אינו מאמינו שאין לו מה יאכל לאו מילתא היא דהא מותר צלאו הכי: **לאו לאסויי שכר פעולה**. שאין לו לסופר מה יאכל שרי צחולו של מועד: **כל מלאכה נמי חספרי**. בערב הפסח דהא אישתמי שכר פעולה צחולו של מועד. אלא תיפשוט מיניה דשכר פעולה שאין לו מה יאכל אסור צחולו של מועד: **מתקיף לה רב פפא**. אדרב שסת פריך מדפריך מהאי דתנן שלש אומניות עושין מלאכה בערבין פסחים כ' אלמא סבר כל מלאכה שרשאי אתה לעשות צחולו של מועד עושין אותה בערב הפסח: **א"ר בנין לישפרי**. בערב הפסח דהא כותל הגוהה לרה"ר מותר לצנותו צחולו של מועד: **מתקיף לה רבינא**. סבר נמי כרב פפא: **ה"ג אלא אמר רב אשי: משום לזרך י"ט**. שרי כגון הני ג' אומניות ותו לא והוא

הדין אם אין לו מה יאכל דאין לזרך י"ט גדול מזה: **בתנאי' אכל מפנה הוא לחלרו**. והא משמע ליה עכשיו שמציא מצית שצחצר אחרת לחלרו: **אם חושש**. שמה יגנבו: **גב' והא אמרת רישא אין מפנין**. מצית לצית: **סיפא אסאן לצים שצחצר**. והכי קתני מפנה הוא מצית שצחצרו לחלרו: **בדיק לן**. אי דיעינן לתרוי: **צ"ד**. מוליכין ומציאין כלים: **צחולו של מועד**. אין מציאין: **כאן במאמינו**. לאומן אין מציאין דשלאל לנזרך הוא: **אין מאמינו**. מציאין: **והתניא**

מסורת מלאכותי, מהג מרמוטי (שורבין ה). טימא טהרותיו ומת לא קנסו בנו אחריי. לשלם, ואש"ג שהוא חייב לשלם דמנן כהניקון (גיטין ב:) המטמא והמדמע והמנסך שונג פטור ומזיד חייב (גיטין תד). היות שאינו ניכר. הטומאה אינה נכרת בפירות (שם) שהרי טהרותיו מונחות לפניו ואין הסק ניכר כהן (בכורות לה). לא שמייה היות. לחסויה אפילו לזידים מדאורייתא (שם) למיז נכסיו מן המוה (גיטין שם). שכן הדיוט תופר כדרכו בחולו של מועד. הלכך נאדרנע עשר דקול שרי לטולי עלמא (פסחים נה). שכן הבאין ממדינת הים וכו'. וכוין דאשכחן כהן הימר קא צחולו של מועד הלכך נאדרנע עשר דקול שרי לטולי עלמא (שם). כותל הגוהה. שומה וטווי (גער ז). קידושי נשים. שכתב בטטר היא את מקודשת ל, דאשה נקנית בטטר (קטן יח). לחצר אחרה. אכל האומן, אכל לא יצויל לציתו שחוק מצית האומן מפני הטורת (פסחים נה). בדיק לן. מנסה אומט (שם). במאמינו. לאומן שלא ימכסר אין מציאין, ל"א מאמינו שלא ימנע שכרו פסס אחרת והוא לזרך לשכרו עכשיו (שם).

לדירה כעורה שלו, מפנין, מפני ששמחה היא לו להיות דר בתוך שלו. אין מפנין מת ולא עצמות מקבר לקבר, ממכובד למכובד ולא מכובי לבויר, ואין צריך לומר ממכובד לבויר. ובתוך שלו אפילו ממכובד לבויר, ערב לאדם בשעה שהוא נניח אצל אבותיו. פיסקא אין מביאין כלים מבית האומן, אם חשש להן מפנן לחצר אחרת. ומקשינן, והתנינן מוליכין ומביאין מבית האומן. ופרקי', הא בארבעה עשר מתני' דהכא בחולו של מועד.

מי שהפך פרק שני מועד קמן

יג. עין משפט ונר מצוה

נפייבה או נדיירה. פי' בקונטרס היינו מלאכה שצקרקע מדרבנן אכל נטלו קוליס אין וז ענדות קרקע ובגיטין (ד' מד: וסס) פירש בקונטרס דבקוואה מלאכה דרבנן וז"ל דאירי בקוליס תלושים דמחזברים כל דהו הוי דאורייתא דלמרינן בשבת (ד' קג).

התולס עולשין והמורד ורדין אס ליפות את הקרקע כל שהוא ואש"פ שאין מכיון ליפות דקאמר התם דפטור גבי שבת כגון צארעא דחצריה אכל גבי שביעית לא צעינן מלאכת מחשבת: **נפייבה**. פי' בקונטרס זבל בהמות וצפי' ר"ח

חורש זה חרישה יתירא וצירושלמי מפרש כן ומי' אין נראה שמהא מן המורה וקשה היכי מוכח מיניה בצבורות (ד' לד:) צניא דלרס און צצבור דהוי דאורייתא ומוכר ענדו נמי צפ' השולס (גיטין מד:) הא גבי עבד דכ"ע (ט) דפקע ממנא חמיר טפי ואומר ר"ת דשביעית נחמיר כדלמר צקדושין פ"ק (ד' כ.) כמה קשה אצקה של שביעית משום הכי יס לפשוט כל הני א"נ רחוי להחמיר טפי (ו) מצשום מקום משום דהיו מוזלזלין זה כדלמר (ב) (צסוק) הנזקין (דף נד.) שהיו חסודין על השביעית לכן מיייתי שפיר מינה:

אין לוקחין בתים עבדים ב' אלף לצורך המועד. פי' הר"ר יוסף הוא הדין צשאר דברים זריך לנזרך המועד דהא אסור למכור פירות אלא לנזרך המועד אלא רצותא קמ"ל דאפי' הני דהויין צפרהסאי שרי לנזרך המועד וזריך עיון אי לזרך (ו) הני צינעא כמו צהסיל דפירות כסת וכליס (לקמן ע"צ) וההיא דלעיל (דף יב:) מכניס פירות מזריך צגמי' צינעא אש"פ שאינו צמשה:

אין מפנין מבית לבית. צירושלמי מתיר מצית אחר לציתו שערצ לאדם לדור צשלו:

צשיל

מועד ואי ס"ד שכר פעולה שאין לו מה יאכל שרי כל מלאכות נמי לישתרו דהא איכא שכר פעולה שאין לו מה יאכל מתקיף לה רב פפא אלא מעתה בנין לישתרי שכן (ט) כותל הגוהה לרה"ר סותר ובונה כדרכו מפני הסכנה מתקיף לה רבינא אלא מעתה לבלר לישתרי שכן כותבין ^ו קידושי נשים גיטין ושוברין אלא אמר רב אשי מועד אארבעה עשר קא רמית מועד משום טירחא הוא ובמקום פסידא שרו רבנן מידי דלאו צורך יום טוב לא יום טוב הוא מידי דצורך יו"ט שרו רבנן מידי דלאו צורך יום טוב לא שרו רבנן: **בתנאי'** ^ו אין מפנין מבית לבית אבל מפנה הוא לחצרו אין מביאין כלים מבית האומן אם חושש להם מפנן לחצר אחרת: **גב' והאמרת רישא אין מפנין כלל** אמר אביי ^ז סיפא אתאן לבית שבחצר: ואין מביאין כלים מבית האומן: ^ח אמר רב פפא בדיק לן רבא תנן אין מביאין כלים מבית האומן ורמינהו מוליכין ומביאין כלים מבית האומן ואש"פ שאינן לצורך המועד ושנינן ליה ^ט כאן בארבעה עשר כאן בחולו של מועד איבעית אימא הא והא בחולו של מועד כאן במאמינו כאן בשאינו מאמינו והתניא

אם קרנא יובין, ואי לא לא יובין. ר' חנניא חבירין דרבנן אמר פרקמטיא יגבת מנכסי יתומים קטנים. היות בעי למימר בבייש עדים יודעין הא אין עדים יודעין נעשית כפקדון, כך אנו אומרים, פקדון לא ניתנה לגבות מנכסי יתומין קטנים. מה בינה למלה, מלוה להוצאה ניתנה וזו לא ניתנה להוצאה. אמר ר' אבא בר ממל אילו היה מי שימנה עמי, הייתי מתיר המלאכה, כלום אסור המלאכה בחולו של מועד, אלא שיהו אוכלין ושותקין ויגיעם בתורה, והאינדא אוכלין ושותקין ופוחזין. ר' יהושע בן לוי שאל לר' שמעון בן לקיש מהו ליקח בתים מן הגוי בשבת, אמר ליה, תני בשבת מותר, כיצד עושה, מראה לו כיסין של דגירים והגוי חותם ומעלה בערבאין, וכן [מצינון] שנכבשה יריחו בשבת, שנא' כה תעשה ששת ימים, ובתרי וביום השביעי תסבוכ את העני כשע פעמים. ובתרי עד דרתה, אפי' בשבת. פיסקא אין מפנין מבית לבית אבל מפנה הוא בבית שבחצירו. וירושלמי אכן מפנין לא מדירה נאה לדירה נאה ולא מדירה נאה לדירה ובתוך שלו (יש לו) מדירה נאה של חבירו

ממכובד למכובד ולא מכובי לבויר, ואין צריך לומר ממכובד לבויר. ובתוך שלו אפילו ממכובד לבויר, ערב לאדם בשעה שהוא נניח אצל אבותיו. פיסקא אין מביאין כלים מבית האומן, אם חשש להן מפנן לחצר אחרת. ומקשינן, והתנינן מוליכין ומביאין מבית האומן. ופרקי', הא בארבעה עשר מתני' דהכא בחולו של מועד.

לד א מיי' פ"א מהל' שמיטה ויוכל ה' יד סגנ לאורן רסו:

לה ב ג מיי' שם ה' יג: לו ד ה מיי' פ"ו מהל' מובל ומזיק אל ב ג סגנ עשין ע טוש"ע ח"מ:

סי שפה ספיף א: לו ז מיי' פ"ו מהלכות י"ט הלכה כב טוש"ע א"ח:

סי מקלט ספיף י:

לח ז מיי' שם ה' יב: טוש"ע שס סי מקמה ספיף ו:

לח ח מיי' שם טוש"ע שס סי מקמנ ספיף ב:

לח ט מיי' שם פ"ח הלכה יט טוש"ע שס סי סתס ספיף ה:

לח י ב מיי' שם ה' טו טוש"ע שס סי מקלה ספיף א:

לח יא מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח יב מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח יג מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח יד מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח יה מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח יז מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח יח מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח יט מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח כ מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח כא מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח כב מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח כג מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח כד מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח כה מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח כו מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח כז מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח כח מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח כט מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח ל מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח לו מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח לז מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח לח מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח לט מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח מ מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח נ מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח ס מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח סא מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח סב מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח סג מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח סד מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח סה מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח סז מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח סח מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח סט מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח ע מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח עא מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח עב מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח עג מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח עד מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח עה מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח עו מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח עז מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח עח מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח עט מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח פ מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח פא מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח פב מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח פג מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח פד מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח פה מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח פז מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח פח מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח פט מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח צ מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח צא מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח צב מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח צג מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח צד מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח צה מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח צו מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח צז מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח צח מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח צט מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח ק מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קא מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קב מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קג מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קד מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קה מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קו מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קז מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קח מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קט מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קכ מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קכא מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קכב מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קכג מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קכד מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קכה מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קכו מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קכז מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קכח מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קכט מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קל מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלא מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלב מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלג מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלד מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלה מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלז מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלח מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלט מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלס מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלז מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלח מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלט מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלס מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלז מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלח מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלט מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י:

לח קלס מיי' שם ה' טז טוש"ע שס סי סתס ספיף י: